

กระทู้ถามที่ ๓๑๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยข้าพเจ้าได้รับหนังสือร้องขอความเป็นธรรมของนาวาเอก วิโรจน์ วังแก้วศิริฐ ซึ่งเคยเป็นทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด สังกัดกองทัพเรือ กระทรวงกลาโหม ขอให้มีการตรวจสอบการใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) ซึ่งนำมาใช้กับทหารซึ่งรับเบี้ยหวัด และกลับเข้ารับราชการการเมืองนั้นถูกต้องเป็นธรรมหรือไม่ ซึ่งกระผมได้ทำหนังสือสอบถามไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งก็ไม่ได้รับคำตอบหรือชี้แจงกลับมาแต่อย่างใด กระผมจึงนำเรื่องมากราบเรียนผ่านท่านประธานสภาไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของผู้ร้องรับราชการมากกว่า ๓๐ ปี (๒๙ เมษายน ๒๕๒๒ - ๓ ตุลาคม ๒๕๕๒) เมื่อออกจากราชการแล้วเป็นทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด รับเบี้ยหวัดเดือนละ ๒๙,๕๔๐.- บาท เมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ ปรับเป็นข้าราชการบำนาญ รับบำนาญเดือนละ ๒๕,๑๔๐.- บาท รับค่ารักษาพยาบาลตัวเองภรรยา บิดามารดาและบุตร จนสิ้นชีวิต และเมื่อสิ้นชีวิตยังได้รับบำเหน็จตกทอดสู่ทายาทอีก ๓๐ เท่าของบำนาญ แต่เมื่อ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ร้องได้กลับเข้ารับราชการการเมือง ตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี้ ได้รับเงินเดือน ๒๔,๐๐๐.- บาท ซึ่งทางกรมบัญชีกลางได้จ่ายเงินเบี้ยหวัด บำนาญ และเงินประจำตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี้มาจนถึง ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ กองทัพเรือสั่งจ่ายบำนาญด้วยเหตุเข้าข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) โดยกรมบัญชีกลางมีหนังสือเรียกเงินคืน ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ และให้กองทัพเรือฟ้องร้องเรียกเงินเบี้ยหวัด และบำนาญที่จ่ายไปพร้อมอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ นับจากวันฟ้อง เมื่อผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง ได้ทำหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงกองทัพเรือ เพื่อขอรับบำนาญในส่วนของกองทัพเรือจนถึงปัจจุบัน ผู้ร้องไม่ได้รับบำนาญและสิทธิการรักษาพยาบาลจนถึงปัจจุบัน ถ้าจะให้เห็นประเด็นดังกล่าวมาชัดเจน คือ ถ้าผู้ร้องลาออกจากราชการ โดยไม่กลับมารับราชการการเมือง ผู้ร้องจะได้รับเบี้ยหวัด บำนาญ ค่ารักษาพยาบาลตัวเอง ภรรยา บิดามารดา และเสียชีวิตตอนอายุ ๘๐ ปี กรมบัญชีกลางต้องจ่ายเงินดังกล่าวให้กับผู้ร้องมากกว่า ๑๕ ล้านบาท แต่การที่ผู้ร้องกลับเข้ารับราชการการเมือง จนถึงผู้ร้องเสียชีวิตเมื่ออายุ ๘๐ ปีเช่นกัน เมื่อผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมือง ก็ไม่ได้รับบำนาญ

ไม่มีสิทธิในคำรักษาพยาบาลของครอบครัว สิ่งที่เหลือเมื่อสิ้นชีวิต ตกทอดสู่ทายาท คือหนี้สินที่กรมบัญชีกลางฟ้องเรียกคืน พร้อมดอกเบี้ยตกทอดสู่ทายาทมากกว่า ๒ ล้านบาท

จากประเด็นดังกล่าวมา คือผลจากการตีความในประเด็นข้อกฎหมายของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังโดยนำข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) มาใช้กับทหาร ซึ่งรับเบี้ยหวัดและกลับเข้ารับราชการการเมือง ซึ่งขัดกับหลักการบังคับใช้กฎหมายที่กล่าวว่าการตีความ ใช้ข้อบังคับหรือกฎหมายใด ๆ ต้องพิจารณาถึงความเป็นธรรม และการใช้ข้อบังคับที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียแก่บุคคล ซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย และผู้ร้องได้ชี้แจงว่าประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้ร้องได้เข้าพบ นายณัฐพงศ์ ศิริชนะตยกุล ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นผู้ลงนาม เรื่อง การงดจ่ายเงินบำนาญและเรียกเงินคืนเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งรองอธิบดีและฝ่ายกฎหมายของกรมบัญชีกลาง เห็นว่าการใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) กรณีดังกล่าว น่าจะใช้กับการกลับเข้ารับราชการเดิม หรือกระทรวงอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นคุณเพราะสามารถนับอายุราชการใหม่รวมกับอายุราชการเดิมได้ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๐ (๑) ซึ่งต่างกับข้าราชการการเมือง ซึ่งไม่สามารถนำอายุราชการการเมืองรวมกับอายุราชการเดิมได้ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๓๐ (๔) และขณะนั้นยังไม่มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กรมบัญชีกลางได้แจ้งว่าได้เคยหารือกับกระทรวงกลาโหมในประเด็นที่ข้าราชการทหารซึ่งรับเบี้ยหวัดและกลับมารับราชการการเมืองถ้าจะไม่เข้าข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) ต้องต่อด้วยข้อความว่า “ยกเว้นกรณีการกลับเข้ารับราชการของข้าราชการการเมือง” ซึ่งก็ยังไม่มีการดำเนินการแต่อย่างใด อันก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงแก่ทหารซึ่งรับเบี้ยหวัดและกลับเข้ารับราชการการเมือง ซึ่งรับราชการมาด้วยความตั้งใจซื่อสัตย์สุจริต จากเหตุผลดังกล่าวมาจึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวความคิดที่จะแก้ไข เพิ่มเติมข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ (๓) เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติที่ถูกต้องเป็นธรรมต่อไปหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแนวทางแก้ไขบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ทหารซึ่งรับเบี้ยหวัดและกลับเข้ารับราชการการเมือง เมื่อพ้นตำแหน่งข้าราชการการเมืองให้มีสิทธิได้รับบำนาญตามสิทธิอายุราชการเดิมก่อนกลับเข้ารับราชการการเมือง อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลจะใช้เวลาในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคืนความเป็นธรรมให้แก่บุคคลซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายนานเท่าใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สะถิระ เพ็ญประพันธ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ

จังหวัดชลบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๑๓ ร.

ของ นายสระสิทธิ์ เผือกประพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี พรรคพลังประชารัฐ
เรื่อง การใช้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ (๓)

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การใช้
ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ (๓) ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง
ตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงกลาโหมและกระทรวงการคลัง ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงกลาโหมและกระทรวงการคลังทราบว่า ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม
ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้นายทหารชั้นสัญญาบัตร
นายทหารชั้นประทวน พลทหาร ซึ่งรับราชการในกองประจำการครบกำหนดตามกฎหมายว่าด้วย
การรับราชการทหาร ตลอดจนทหารกองหนุนที่ออกจากราชการโดยยังไม่พ้นสถานะความเป็น
ทหารกองหนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร มีสิทธิได้รับเงินเป็นรายเดือนจากทางราชการ
เรียกว่า “เงินเบี้ยหวัด” ซึ่งในข้อบังคับดังกล่าวได้วางเงื่อนไขในการได้รับเงินเบี้ยหวัดไว้ในข้อ ๘
ซึ่งกำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๘ ทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดอยู่แล้ว ให้งดเบี้ยหวัดในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) นายทหารชั้นสัญญาบัตรกองหนุนมีเบี้ยหวัดซึ่งย้ายหรือปลดจากประเภทนี้

(๒) นายทหารประทวน และพลทหารมีเบี้ยหวัดซึ่งปลดจากกองหนุนชั้นที่ ๒ ตามกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) เข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิ จะได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ทั้งนี้ ในการพิจารณาสวัสดิการรับเงินดังกล่าวของกำลังพลทั้งประจำการ และนอกประจำการ
ที่เคยรับใช้ประเทศชาติ รวมทั้งกองทุนของกองทัพทุกประเภท กระทรวงกลาโหมได้ให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข หรือเสนอ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกันโดยเฉพาะด้านสิทธิของ
ข้าราชการ รวมทั้งให้มีความทันสมัยเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นธรรมทั้งต่อข้าราชการทหาร
และข้าราชการทั่วไป ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากระทรวงกลาโหมได้มีการพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง
แก้ไข และเพิ่มเติมกฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับอยู่เป็นระยะ เพื่อให้มีความทันสมัย
ในแต่ละช่วงเวลา เช่น ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕
โดยกระทรวงกลาโหมได้ยึดถือปฏิบัติตามหลักของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความถูกต้อง
รวมทั้งให้ความเป็นธรรมแก่กำลังพลทุกนายอย่างเท่าเทียมกัน

คำตอบข้อที่ ๒

จากข้อมูลของกระทรวงกลาโหมและกระทรวงการคลังได้รายงาน ว่าตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๔ ข้อ ๘ (๓) กำหนดให้งดเบี้ยหวัดของทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดแล้วต่อมาได้เข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่งบัญญัติว่าการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งมีข้ออัตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง และมาตรา ๒๖ บัญญัติว่าในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ จากบทบัญญัติในสองมาตราดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้รับเบี้ยหวัดที่ต่อมาได้กลับเข้ารับราชการ หากไม่มีข้อ ๘ (๓) ของข้อบังคับกระทรวงกลาโหมฯ กำหนดให้ต้องงดเบี้ยหวัดก็จะเกิดผล คือ บุคคลผู้นั้นจะมีสถานะเป็นทั้ง “ผู้รับเบี้ยหวัด” และ “ข้าราชการ” ในเวลาเดียวกัน ส่งผลทำให้บุคคลคนเดียวสามารถนับได้ทั้งเวลาราชการตามมาตรา ๒๓ และเวลาในระหว่างที่ได้รับเบี้ยหวัดตามมาตรา ๒๖ เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการทหารที่รับราชการต่อเนื่องโดยไม่ได้ออกจากราชการ แต่สามารถนับเวลาราชการได้ตามมาตรา ๒๓ เพียงทางเดียว ก็จะได้เห็นได้ว่าเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นแล้ว เพื่อมิให้เกิดการนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญซ้ำซ้อนกัน ผู้รับเบี้ยหวัดเมื่อเข้ารับราชการอีกครั้งจึงต้องถูกงดเบี้ยหวัด และด้วยเหตุนี้ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมดังกล่าว จึงใช้คำว่า “เข้ารับราชการ” ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงการเข้ารับราชการทุกกรณี มิได้หมายถึงเฉพาะการกลับไปรับราชการยังสังกัดเดิมหรือกลับไปเป็นข้าราชการประเภทเดิมเท่านั้น ทั้งนี้ กรณีข้าราชการทหารซึ่งรับเบี้ยหวัดและกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองเมื่อพ้นตำแหน่งข้าราชการการเมืองนั้น จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้กำหนดเงื่อนไขการมีสิทธิได้รับ การไม่มีสิทธิได้รับ และการนับเวลาราชการไว้แล้ว

คำตอบข้อที่ ๓

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ มีความเหมาะสมและมีการใช้บังคับอย่างเป็นธรรมแก่ข้าราชการทหารทุกนาย รวมทั้งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ สำหรับการวินิจฉัยของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เรื่องสิทธิการรับบำเหน็จบำนาญหรือเบี้ยหวัด นั้น เมื่อกระทรวงกลาโหมได้รับทราบคำวินิจฉัยจากกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังแล้ว จะเชิญหน่วยที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาดำเนินการตามแนวคำวินิจฉัยดังกล่าวอีกครั้ง เพื่อรักษาสีทธิและประโยชน์ของกำลังพลที่ได้รับผลกระทบต่อไป